

Duurzaam dansen

24

P+ NOVEMBER + DECEMBER 2008

Dansclub Watt in Rotterdam heeft de eer als eerste duurzame discotheek ter wereld door het leven te gaan. Wie goed kijkt, raakt verrast door de elementen die zijn aangebracht in het gebouw. Zoals een energieopwekkende vloer, maar ook een zichtbaar toiletwatersysteem. Het concept is inspirerend voor de internationale discowereld.

Mede-eigenaar Ted Langenbach
Watt heeft de drie P's omgedoopt in
Primeur, Plezier en.. Probeer het maar
eens beter te doen!

+ TEKST MEHMET ÜLGER
+ FOTOGRAFIE DOOR CHRIS DE BODE

Wie flink danst, kan wel twintig watt per vak opwekken, vergelijkbaar met één sfeerlampje in een woonkamer

'Denk aan de burens.' Die waarschuwing valt pas op als bezoekers de Rotterdamse disco Watt verlaten. Het is een van de vele opvallende dingen die te ontdekken zijn in Watt, de eerste duurzame disco van de hele wereld. Begin september 2008 opende het volledig verbouwde poppodium zijn deuren en de belangstelling liegt er niet om. Niet alleen trekt het een groot publiek, ook journalisten uit binnen- en buitenland komen een kijkje nemen.

Uniek is Watt zeker te noemen. De eerste publiekstrekker is de elektriciteitopwekkende dansvloer, ook wel *sustainable dance floor* genoemd. Het basisconcept is afkomstig van de TU Delft industrieel ontwerpen. Deze verplaatsbare vloer van circa dertig vierkante meter zet de beweging van dansende mensen om in elektriciteit die wordt gebruikt om de vloer op te lichten. De vloer bestaat uit vakjes van 65 bij 65 centimeter die een kleine verticale beweging maken van maximaal een centimeter als je er op danst. Deze 'intelligente' vloer maakt gebruik van LED-verlichting en gerecycled materiaal.

Wie flink danst, kan wel twintig watt per vak opwekken, vergelijkbaar met één sfeerlampje in een woonkamer. Wie op zo'n vakje staat, lijkt in een peilloze diepte te kijken. Maar schijn bedriegt. Door het slim plaatsen van spiegels wordt verbloemd dat de vloer slechts twintig centimeter diep is. De spiegels zorgen bovendien voor reflectie van het opgewekte licht.

Bij de opening van Watt lag de vloer nog in de grote zaal, waar wel 1400 mensen in kunnen. Binnen een week werd de vloer echter naar de kleinere benedenzaal verplaatst, waar geen popconcerten plaatsvinden, maar wel dj's hun muziek laten horen. Mede-eigenaar Ted Langenbach: "De vloer is twintig centimeter hoog en mensen bleken erover te struikelen. Zeker als het druk is en mensen alcohol op hebben, is het zicht op de vloer niet meer zo duidelijk. We vonden het uit veiligheidsoverwegingen beter om de vloer te verplaatsen. >

25

P+ NOVEMBER + DECEMBER 2008

Het basisconcept van de lichtgevende dansvloer is afkomstig van de TU Delft industrieel ontwerpen. Kosten: 180 duizend euro.

Watt schenkt bier en frisdrank in recyclebare *ecocups*. Kosten: "Geen idee!"

26

P* NOVEMBER + DECEMBER 2008

30 PROCENT MINDER CO₂-UITSTOOT

Een normale dansclub stoot per jaar 225 duizend kilogram CO₂ uit. Dit moest dus 30 procent omlaag. Het licht- en het koelsysteem verbruiken doorgaans de meeste energie. Daarom werd gekozen voor LED-verlichting, dat geen warmte afstoot. Ook is een slim controlesysteem ingevoerd, waardoor bijvoorbeeld op tijd de warmte van de dansende bezoekers wordt hergebruikt. Er wordt naar gelang het aantal mensen in de ruimtes aanwezig zijn, meer of minder verse lucht aangevoerd. De warmte van de dimmeruimte wordt hergebruikt om de backstage ruimte te verwarmen. En Watt gebruikt natuurlijk groene stroom.

Directeur Michel Smit: "Londen, Brazilië, Duitsland, Italië, uit alle hoeken hebben we telefoontjes gekregen"

Maar wie elektriciteit wil opwekken, kan altijd op deze speciale vloer in de benedenzaal terecht."

Ruim een jaar heeft de verbouwing van het voormalige Nighttown geduurd. Het was voorheen ook een populaire uitgaansgelegenheid. De verbouwing heeft wel nieuw publiek aangetrokken. "We kunnen de duurzaamheid van Watt nu benutten", zegt Langenbach. "Vroeger kwamen er vooral jongeren, tegenwoordig komen ook ouderen een kijkje nemen. Ze zijn nieuwsgierig naar de manier waarop we duurzaamheid hebben toegepast." Watt bestaat uit verschillende delen en zalen. In het eetcafé annex theater kunnen bezoekers biologisch lunchen of dineren. De menukaart ligt er qua prijs op dit moment niet om. "Maar", zegt Langenbach, "daar gaan we nog wel naar kijken. Biologisch voedsel hoeft niet duur te zijn, dus we gaan wel op zoek naar alternatieven." In het café zijn vooral zwarte en witte elementen te vinden, maar de sfeer is toch heel aangenaam. Aan de witte muren zijn zwarte kussen gemonteerd met stalen pinnen. Voorbij de bar loopt de vloer trapsgewijs omhoog. Met een simpele afscheiding kan dit deel omgetoverd worden tot theater, waarbij de trap als tribune dient. Op een willekeurige vrijdagavond zitten jong en oud door elkaar, te drinken en te kletsen. Het is er sfeervol druk. Een deel van het publiek wacht tot het poppodium opengaat. Zij moeten dan wel omlopen, want dat deel heeft weer een aparte

ingang. Rond kwart voor elf verzamelt zich hier een enorme rij mensen die naar binnen wil. Drie uitsmijters zorgen ervoor dat de entree soepel verloopt. Overigens blijft de rij groeien. Zelfs om één uur 's nachts staan er nog honderden te wachten om binnen te mogen. Voor zestien euro zijn ze welkom. Maar dan hebben ze ook wat. In de grote zaal draait een beroemde dj zijn set, of staat een bekende band op het podium. In het midden een deinende mensenmassa van alle kleuren, soorten en maten. "We hebben ook veel allochtone bezoekers", zegt Langenbach. "Dat is een bewuste keuze. We willen graag een afspiegeling van Rotterdam zijn." Ook dat is onderdeel van het concept duurzame disco.

Het idee van de duurzame disco is afkomstig van de organisatie Sustainable Dance Club. Directeur Michel Smit is blij dat het concept, waaraan de organisatie al sinds 2006 werkt, nu eindelijk tastbaar vorm heeft gekregen in Watt. "Vorig jaar kregen we deze eigenaar warm voor dit plan", vertelt Smit aan een groep journalisten uit binnen- en buitenland. Hij moet zijn stem verheffen om boven de dreunen van de housemuziek uit te komen. "Er bestond al een niet-duurzaam verbouwingsplan voor deze club en dat hebben we gefuseerd met ons concept." De *planet*-doelen van de Sustainable Dance Club zijn ambitieus. Smit: "Voorwaarde om het label *sustainable danceclub* te krijgen, is een aanzienlijk verminderde milieubelasting te

Voor 1 euro kan het publiek

een hele avond plassen

50 PROCENT MINDER WATER

Een ander belangrijk element is het water, waarvan normaal negen miljoen liter per jaar wordt verbruikt in dit soort clubs. Dit heeft Watt kunnen reduceren naar 4,5 miljoen. De mannenurinoirs doen het zonder water. Daarin zit biologisch olie, die zorgt voor een soepele afvoer zonder dat er onaangename luchtjes vrijkomen. Hiermee wordt op jaarbasis bijna duizend kubieke meter water bespaard. Daarmee kan je 1,5 wedstrijdbad vullen. In de rest van de wc's wordt regenwater gebruikt. Het regenwater wordt op het dak verzameld. In de wc's zelf is dankzij het aanbrengen van doorzichtige buizen zichtbaar hoeveel water voor een spoeling nodig is... Voor 1 euro kan het publiek een hele avond plassen.

voeren in vergelijking met andere clubs. Dit komt neer op 30 procent minder energie, 50 procent minder water, 50 procent minder afval en 30 procent reductie op CO₂-uitstoot."

Watt heeft ook een binnenplaats, waar nieuwe aanplant in de toekomst de sfeer van een echte tuin moet geven. Door Smit wordt dit 'de groene long' genoemd. Maar 'groen' is het op dit moment allesbehalve. Bezoekers gebruiken de binnenplaats om hun sigaret of joint op te steken, wat sinds 1 juli binnen is verboden. Dankzij uitstaande parasollen staat het er blauw van de rook. Mede-eigenaar Langenbach heeft wel de hoop dat de binnenplaats

In de wc's zelf is dankzij het aanbrengen van doorzichtige buizen zichtbaar hoeveel water voor een spoeling nodig is. Kosten: 65 duizend euro inclusief de installatie van het grijswatersysteem.

Watt heeft begin september zijn deuren geopend. De verbouwing duurde meer dan een half jaar. De kosten: bijna zes miljoen euro. Daarover werd 300 duizend euro subsidie verstrekt door het Rotterdam Climate Initiative.

tappunten te gebruiken in plaats van flesjes en recyclebare *ecocups* te gebruiken, die zeer moeilijk stuk gaan.

De werknemer wordt bij Watt niet vergeten. Op de website noemt de duurzame disco haar personeel 'één van de kostbaarste grondstoffen'. Langenbach: "Zij bepalen wie je bent; zij zijn de spreekbuis van Watt en het live visitekaartje. Eén van de belangrijkste manieren om duurzaam met personeel om te gaan is door ieder personeelslid op zijn of haar waarde te schatten. Er is ruimte voor ontplooiing en meedenken met beleid en praktische zaken. En iedereen - van glazenophaler tot directie - wordt betrokken bij duurzaam Watt, zodat het leeft, invulling en uitstraling krijgt." Watt heeft overigens de drie P's (*people, planet, profit*) omgedoopt in Primeur, Plezier en.. Probeer het maar eens beter te doen! Een primeur is het zeker. Initiatiefnemer Sustainable Dance Club heeft reacties uit de hele wereld gekregen, nadat Watt zijn deuren opende. "Londen, Brazilië, Duitsland, Italië, uit alle hoeken hebben we telefoontjes gekregen", vertelt Smit. "Ze hebben allemaal belangstelling voor ons concept." Smit is zichtbaar trots op deze prestatie. Hij blijft wel realistisch: "Niemand kan starten met een 100 procent duurzame club. Dat zullen we deze eeuw ook wel niet meer meemaken. Maar het blijft wel ons doel." ■ www.watt-rotterdam.nl www.sustainabledanceclub.com

27

P* NOVEMBER + DECEMBER 2008